

Obrazovanje za održivi razvoj – priručnik za učitelje i nastavnike

**Autori: Diana Garašić, Mirela Sertić Perić,
Borjanka Smojver**

***Izdavač: Školska knjiga, d. d., Zagreb, 2023.,
223, ISBN 978-953-0-51734-9***

Ingrid PADJEN ĐURIĆ

doktorandica poslijediplomskog sveučilišnog studija

Katedre za pedagogiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu

DOI: 10.15291/ai.4515

PRIKAZ KNJIGE

Primljeno: 11. 3. 2024.

U knjizi *Obrazovanje za održivi razvoj – priručnik za učitelje i nastavnike* autorice daju preporuke kako međupredmetne teme povezane s održivim razvojem što kvalitetnije obraditi u odgojno-obrazovnom procesu. Knjiga ima 223 stranice zajedno s literaturom, bilješkama i prijedlozima za daljnje čitanje, a podijeljena je na šest poglavlja.

U prvom poglavlju „Što znate o održivom razvoju?“ pojašnjava se sam koncept održivog razvoja i daje povijesni put do ciljeva održivog razvoja. Autorice razmatraju ekološke, ekonomske i socijalne komponente održivog razvoja i daju kritiku navedenog koncepta. Zaključuju poglavlje smjernicama kako obrazovanjem za održivi razvoj „... osnažiti sve dionike znanjem, vještinama, vrijednostima i stavovima kako bi bili u stanju donositi infor-

mirane odluke i odgovorno poduzimati radnje za integritet okoliša, ekonomsku održivost i pravedno društvo.“

„Održivi razvoj u nacionalnom kurikulumu“ naziv je drugog poglavlja. Autorice ističu kako se održivi razvoj često i neopravdano povezuje isključivo s ekološkim temama, a zanemaruje se gospodarski odnosno društveni aspekt koji uzrokuje neravnotežu u okolišu i posljedično rezultira gospodarskom i socijalnom nejednakošću. Prikazani su odgojno-obrazovni ciljevi i domene međupredmetne teme Održivi razvoj u osnovnim i srednjim školama, kao i osvrt na učenje, poučavanje i vrednovanje navedene međupredmetne teme. Zahtijeva li provedba međupredmetne teme dodatno (slobodno) vrijeme učitelja i što zapravo znači integriranje u redovitu nastavu te kako organizirati tematski dan u školi? – pitanja su na koja autorice odgovaraju i daju smjernice kako pripremati mlađu djecu, učenike i adolescente za održivi razvoj.

Trećim poglavljem „Kompetencije za održivi razvoj“ autorice promišljaju o zahtjevima koji se nameću mladim osobama kako bi uspješno funkcionirale u suvremenom svijetu i nude četiri stupa obrazovanja nužna za obrazovanje u 3. tisućljeću: učiti učiti, učiti činiti, učiti biti i učiti živjeti i raditi zajedno. Prikazane su i neke novije definicije kompetencija za održivi razvoj.

Četvrto poglavlje „Strategije poučavanje i aktivnosti učenja u razvoju kompetencija za održivi razvoj“ sadrži pregled strategija aktivnog učenja i poučavanja. Autorice su ponudile čak 37 konkretnih primjera aktivnosti s navedenim ciljevima, opisom aktivnosti, uputom učenicima, navođenjem učeničke dobi, trajanjem i refleksijom.

„Primjeri projekata iz nastavne prakse“ naziv je petog poglavlja koje donosi pet odabranih primjera uspješnih projekata s opisom sudionika projekta, danom analizom postojećeg stanja, detaljnim popisom ciljeva projekata i provedenih aktivnosti, kao i navođenjem dobivenih rezultata iz kojih proizlaze zaključci.

Šestim poglavljem „Bilješke i prijedlozi za daljnje čitanje“ autorice daju dodatnu literaturu po poglavljima za učitelje koji žele unaprijediti nastavu svojeg predmeta.

Ova knjiga daje konkretne prijedloge aktivnosti koje ne zahtijevaju posebne uvjete ili opremu i provodive su u svim odgojno-obrazovnim ustanovama i može biti od velike pomoći savjetima i smjernicama s ciljem učinkovite provedbe obrazovanja za održivi razvoj i unapređenje nastave. Pisana je

jasno i razumljivo, primjeri aktivnosti prikazani su jednostavno i univerzalno što je nužnost svakog priručnika. Primjenjiva je kod odgojno-obrazovnih djelatnika koji su već upoznati s konceptom održivog razvoja kao i kod onih koji se prvi put susreću s njim, jer nudi povijesni razvoj, teorijski okvir i iskustva iz prakse.